

100 jaar

Gera

GERO

Gero. *het leven is verrukkelijk!*

100

GERO

JAAR

De glans van weleer

Fantastische producten van een deugdelijke kwaliteit, samenwerking met kunstenaars, pakkende advertenties en goed vormgegeven massaproductie die voor iedereen betaalbaar was deed ervoor zorgen dat de Gerofabriek wellicht een van de belangrijkste Nederlandse fabrikanten was van bestek en gebruiksvoorwerpen.

De Gerofabriek, 100 jaar geleden (21 oktober 1912) opgericht onder de naam Eerste Nederlandsche Fabriek van Nieuw Zilverwerken voorheen onder de firma M.J. Gerritsen & Co., is in Nederland een begrip geworden dat staat voor deugdzaamheid en kwaliteit.

Gero spant de kroon

De Gerofabriek is opgericht door Marius Gerritsen, lid van de bekende zilverfamilie Gerritsen en samen met Henri Simonis was hij in de beginjaren directeur. Hoewel Gero spoedig na de oprichting te maken kreeg met de gevolgen van de Eerste Wereldoorlog werd de collectie toch uitgebreid en werden allerlei gebruiksvoorwerpen gemaakt in Gero-zilver en Gero-alpacca. Zodoende werden grote groepen van de bevolking in staat gesteld tafelcouverts en metalen voorwerpen zoals serviezen, rookstellen, vazen en schalen aan te schaffen van een goed, Nederlands fabricaat.

Gedurende haar bestaan heeft de Gerofabriek een groot aantal verschillende legeringen gebruikt. De fabriek maakte haar producten in 'nieuw-zilver', ook wel alpacca genoemd en in verzilverd wit-metaal, het zogenaamde Gero-zilver. Alpacca, waar de lepels en vorken van werden vervaardigd, is een legering van koper, nikkel en zink en bevatte in het geheel geen zilver. Het grote nadeel was dat het snel aanslag vertoonde en daarom werd over de alpacca een chroomlaag aangebracht. Zo ontstonden Gromalcaproducten.

Daarnaast maakte de Gero tinnen voorwerpen, Gero-tin geheten.

Wereldwijde bekendheid

In de beginjaren bloeide het bedrijf. Van concurrentie was toentertijd geen sprake omdat de Gero zich als eerste in Nederland concentreerde op het produceren van goedkoper bestek. In 1922 werd een Gerofabriek in Kopenhagen, Denemarken opgericht die voornamelijk produceerde voor de Scandinavische markt. Er werden verkoopkantoren in Engeland, België en Duitsland geopend en ook Nederlands-Indië en Zuid-Amerika werden een belangrijk afzetgebied. De Gerofabriek groeide in die jaren uit tot een goed draaiende onderneming. Het 12,5 jarig jubileum van de fabriek werd in 1925 gevierd met de slogan 'Gero spant de Kroon'. In hetzelfde jaar werd de naam Eerste Nederlandsche Fabriek van Nieuw Zilverwerken, voorheen M.J. Gerritsen & Co. veranderd in Gerofabriek, Fabriek van Nieuw Zilverwerken. Als het gevolg van een ruzie over de balans werd Marius Gerritsen in 1921 'eervol' ontslag verleend. In 1929 kreeg de fabriek net als veel andere bedrijven te maken met de gevolgen van de Beurskrach in Amerika. Als een gevolg hiervan werd de vestiging in Kopenhagen gesloten en werd in 1931 het goedkopere Gero Zilmeta op de markt gebracht om aan de vraag naar goedkoper bestek te kunnen voldoen. Een ander voordeel was dat het ZILverwitte METAal door en door vlek-vrij was en niet gepoetst hoefde te worden. Daarbij was het uiterst geschikt voor de fabricage van pannen, schalen en servieswerk. Het alpacca en Gromalca verdwenen uit het assortiment en werden vervangen door het roestvrijstalen Gero Zilmeta. Het 25-jarig jubileum van de Gerofabriek werd in 1937 groots gevierd met een feestavond in het Tivoli theater in Utrecht. Ter gelegenheid van het zilveren jubileum bood het personeel de directie een tableau aan dat ontworpen en gemaakt was door Rinze Hamstra.

Bezoek van Nunspeetse huisvrouwen aan de Gerofabriek, 1929

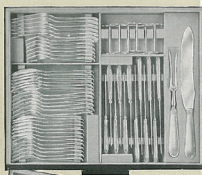
Bron: Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe

Haar Hartewensch

De uitzet voor de jonge bruid was de trots en zorg van de vrouw. Het ging vaak je hele leven mee en daarom was kwaliteit van groot belang. De Gerofabriek speelde met pakkende teksten in op de vraag om aan de 'hartewensch' van de bruid te kunnen voldoen. 'Boven aan het verlanglijstje prijkt haar hartewensch, een cassette Gero-zilver. Dat geschenk heeft voor een bruid meer dan praktische waarde. Het toovert haar voor den geest de intieme sfeer van huiselijke feestjes, waarbij de jonge gastvrouw gaarne pronkt met haar welverzorgden disch. JA, zoo'n cassette Gero-zilver met letterlijk alles erin, voor elk gerecht het passende couvert, in een Hollandsch zilvermodel of naar ontwerp van een bekend kunstenaar. Een begrijpelijke wensch en ook niet zo moeilijk te vervullen'. Tot het begin van de jaren '60 was het de wens van iedere jonge vrouw om voor haar huwelijk een cassette met bestek te krijgen en de Gerofabriek richtte zich vanaf het begin op het maken daarvan. Tot aan de jaren '20 kon je alleen de modellen, glad, parel en filet krijgen. Dit werd door de jaren heen uitgebreid. In 1962 waren ongeveer 42 verschillende modellen cassettes verkrijgbaar. De verscheidenheid aan gebruiksvoorwerpen nam naar huidige begrippen wonderlijke vormen aan. De grootste cassette, no. 1000, bestond uit 237-delen. Een puddingschep, sardinevorkje, hors d'oeuvreset, puddinglepel, rijstlepel en zoutschep waren naast de aardappelscheplepel en juslepel geen uitzondering in een grote cassette. Voor zo'n luxe cassette in mooi mahoniehout kon je sparen. 'Dagelijks moest het meerdere keren de tafel sieren en bij feestelijke aangelegenheden was een goed gevulde Gero-zilver kast een vereiste'.

Cassette no. 1000

1e lade

5e lade

CASSETTE No. 1000
uitgevoerd in mahoniehout

1e lade: 6 Tafelcouverts
6 Dessertcouverts
6 Vischcouverts
6 Tafelmessen
6 Dessertmessers
6 Messenleggers
1 Trancheersteel

2e lade: 6 Tafelcouverts
6 Dessertcouverts
6 Vischcouverts
6 Tafelmessen
6 Dessertmessers
6 Messenleggers
1 Massenscherper
1 Broodzaag

3e lade: 12 Theelepels
12 Taartvorkjes
1 Taartschep
1 Theeschepje
1 Suikerschepje
1 Kaasschaaf
2 Zoutschepjes
1 Puddingschep
1 Botermesje
1 Kaasmesje
1 Sardinevork
2 Vleeschvorkjes
2 Hors d'oeuvresvorkjes
2 Janlepel
6 Pudding-(compôte-)lepels
6 Fruitcouverts

4e lade: 12 Maccellepels
12 IJlepels
1 IJsschep
1 Vischdientcouvert
1 Aspergeschep
2 Compotlescheppen
2 Zoutschepjes
1 Botermesje
2 Hors d'oeuvresvorkjes
1 Hors d'oeuvrescouvert à jour
6 Complete-(pudding-)lepels
6 Fruitcouverts

5e lade: 1 Soeplepel
2 Saulelepels
2 Groentelepels
1 Aardappellepel
1 Rijlepel
2 Vleeschdientvorken
1 Vischschep
1 Saladecouvert

Prijs compleet in model
no. 431 f 401.75 — no. 692 f 415.95
no. 447 f 431.00 — no. 456 f 447.60
no. 676 f 489.95 — no. 20 f 467.75
no. 618, 688, 650 en 700 f 486.10
no. 455 f 483.10 — no. 56 f 486.10

Voor het graveren van den inhoud met haar uitgevaardigd monogram van 2 letters wordt slechts f 12.50 berekend.

Dezelfde inhoud doch de messen met „Jvorno“-heft, prijs compleet in model
no. 21 431 f 387.80
no. 21 692 f 400.75
no. 21 447 f 415.80
no. 21 20 f 446.20
no. 21 618 f 458.20
no. 21 700 f 458.20

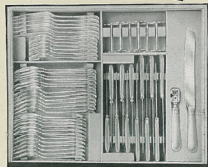
Graveren van de aranken in Gero-Zilver met monogram van 2 letters f 10.50

Bij geuitgede aanschaffing van den volledige, hierboven aangegeven inhoud wordt de waarde van de mahoniehouten cassette gratis bijgeteld

Bij aanschaffing van den inhoud worden de meerdere loten van de verzandiging der gesneden cassettes in rekening gebracht.

4e lade

2e lade

3e lade

Cassette 1000 met inhoud 237 stuks, 1940

Bron: Oud-Geromuseum

Geef Gero

Naast bestek werden spoedig ook andere gebruiksvoorwerpen gemaakt zoals serviezen, servetringen, vingerkommetjes, broodmanden en kandelaars. In de beginjaren had de Gerofabriek geen eigen ontwerpers in dienst. Staalgraveurs sneden de modellen, afkomstig van de tekenkamer in stempels zodat deze gebruikt konden worden voor de productie. In 1923 ging de Gerofabriek samenwerken met de bekende Nederlandse sierkunstenaar Chris van der Hoef. Hij ontwierp gelegenhedenvoorwerpen, zoals een wandbord gemaakt ter gelegenheid van de vijftigste verjaardag van koningin Wilhelmina in 1930, maar ook traditioneel vormgegeven voorwerpen, als theeserviezen, inktkokers, schaaltes in Gero-tin. Vanaf 1930 worden zijn voorwerpen eigentijdser van vorm en tonen zij Art Déco invloeden. Van der Hoef heeft ook Gero-zilveren bonbonschaaltjes met spaarzaam aangebrachte ornamenten op de randen ontworpen, servetringen, twee thee- en koffieserviezen en het bestekmodel nr. 688 met gehamerde stelen. In 1929 produceert de Gerofabriek een bestekmodel nr. 70 ontworpen door Jan Eisenloeffel. Dit model is een groot commercieel succes geweest en was in 1954 nog steeds verkrijgbaar. 'Met dit model, dat tot de beste Nederlandsche kunstnijverheid gerekend mag worden, wordt een nieuwe richting op het gebied van tafelzilver ingeslagen' vond Gero zelf.

Rookstel, C.J. van der Hoef, 1930

Bron: Oud-Geromuseum

Samenwerking met andere fabrieken

Ook met Andries Copier, werkzaam bij de Glasfabriek Leerdam, wordt een samenwerkingsverband aangegaan. Tussen 1930 en 1933 werden kandelaars, bloemenvazen, olie-, azijn-, zuur- en likeurstellen naar zijn ontwerp door de Gero uitgevoerd. Enkele voorwerpen werden geheel in Gero-zilver gemaakt. Maar voornamelijk glasontwerpen werden met Gero-zilver gedecoreerd of er werden houders gemaakt voor bijvoorbeeld olie- en azijnstellen. De ontwerpen van Copier zijn maar zeer kort geproduceerd. Begin jaren dertig wordt er samengewerkt met de Plaatelbakkerij Zuid-Holland in Gouda. Aardewerken Goudse vazen, schalen, kandelaars, asbakken, flessen en dergelijke werden in Zeist met Gero-tin gedecoreerd.

De samenwerking met kunstenaars en andere fabrieken nam voor de Gerofabriek een belangrijke plek in en leidde tot deelname aan belangrijke nationale en internationale tentoonstellingen.

Gelegenheidsvoorwerpen

De productie van gelegenheidsvoorwerpen, herinneringslepeltes en lepels voor herdenkingen en jubilea is voor de Gerofabriek altijd belangrijk geweest. Gerrit van der Veen ontwierp een Gero-zilveren geboortelepel ter gelegenheid van de geboorte van prinses Beatrix in januari 1938. Deze lepel met een baby, en op de steel de Nederlandse leeuw boven een oranjeboom en de gekroonde initialen van haar ouders is het enige bekende ontwerp van Van der Veen voor Gero.

Geboortelepel Prinses Beatrix, G. Van der Veen, 1938

Bron: Oud-Geromuseum

Rinze Hamstra en Theodorus Hooft die bij het bedrijf werkzaam waren, kregen begin jaren dertig de opdracht om voor de Gerofabriek tinnen voorwerpen te produceren. Hamstra verzorgde de grafische vormgeving van het drukwerk en de advertenties en ontwierp de inrichting van etalages en tentoonstellingsstands. Hooft was goed op de hoogte van alle technische aspecten die te maken hadden met de fabricage van tinnen voorwerpen. De gladde ontwerpen van Hamstra trokken veel positieve aandacht. Vanaf 1927 worden ook de voorwerpen van de bij de Gerofabriek in Kopenhagen werkzame Georg Nilsson in productie genomen. Na het sluiten van de Gerofabriek in Kopenhagen vestigt hij zich in 1933 in Zeist waar hij tot aan zijn pensioen in 1957 een van de belangrijkste ontwerpers van de Gerofabriek was. Zijn voorwerpen worden voornamelijk gedecoreerd met diermotieven of bloemen en bladeren. Daarbij is zijn gehamerde oppervlak van de producten kenmerkend. Hij is verantwoordelijk voor de meeste ontwerpen die Gero verkocht.

Theeservies op blad G. Nilsson, ca. 1940

Bron: Oud-Geromuseum

Een mensenleeftijd garantie

Na de Tweede Wereldoorlog opende de Gerofabriek een vestiging in Nieuw-Weerdinge, nabij Emmen, om de productiecapaciteit te vergroten. Het begin van de jaren zestig werd gekenmerkt door een toename van de vraag en grote uitbreiding van de productiecapaciteit. Op 2 juni 1961 bezocht Hare Majesteit koningin Juliana de Gerofabriek. Een enorme Koninklijke eer. Ook in het Polygoon journaal werd er aandacht aan besteed.

Bezoek Koningin Juliana bij de Gerofabriek, 1961

Bron: Nationaal Archief, Den Haag

In 1962 werd in Slot Zeist het 50-jarig bestaan groots gevierd met een tentoonstelling georganiseerd door Rinze Hamstra met als titel 'De vork in de steel'. In lijn met hetgeen Gero maakte, voorwerpen voor de maaltijd, toonde de tentoonstelling een chronologisch en historisch overzicht van de mens en de maaltijd in de loop van de eeuwen. Naast bruiklenen had de Gerofabriek ook reproducties gemaakt op de

cultuurhistorische afdeling van de Gerofabriek. De naam Gero-zilver suggereerde dat het voorwerp van zilver was gemaakt. Tegenwoordig denken vele mensen dat nog. Het getal 90 dat in de voorwerpen staat duidt op 90 gram zilver dat elektrolytisch neergeslagen is op 12 tafelcouverts (12 lepels en 12 vorken). Gero-zilver zijn verzilverde producten. Met het ingaan van de Eerste Nederlandse Waarborgwet in 1952 moest Gero haar naamgeving van haar Gero-zilver producten in Gero Zilvium veranderen. Voor vergroting van de productiecapaciteit werden Hollandia Plate in Hilversum, N.V. Reppel in België en de Duitse firma P. Bruckmann & Söhne in Heilbronn overgenomen. De producten die door Bruckmann werden vervaardigd kwamen vanaf 1965 op de markt onder de naam 'Gero sterling zilver'. Deze firma bleek echter niet rendabel te zijn. Daarbij kreeg de Gerofabriek te maken met een grote internationale concurrentie en speelde zij onvoldoende in op de veranderingen in de Nederlandse smaak. Nadat vanaf 1970 tal van maatregelen waren genomen om tot een betere geconcentreerde productiecapaciteit te komen was de neergaande beweging onomkeerbaar. In 1974 werd de Gerofabriek in Zeist gesloten maar bleef de fabriek in Nieuw-Weerdinge, weliswaar in zeer afgeslankte vorm, draaien. In 1985 wordt de Gerofabriek overgenomen door de Koninklijke Van Kempen & Begeer, Zoetermeer waar tegenwoordig nog steeds het merk Gero wordt geproduceerd. Gero staat nu nog net als 100 jaar geleden voor kwaliteit en deugdzaamheid en een goede vormgeving. Daarbij levert zij voor elk wat wils eigentijds, klassiek of modern bestek en deugdelijke pannen.

Advertentie 'Goede smaak is van alle tijden'

Bron: Oud-Geromuseum

Goede smaak is van alle tijden

Ontwerper Dick Simonis, zoon van de directeur Henri Simonis, was vanaf 1944 in dienst van de Gerofabriek. Na de Tweede Wereldoorlog was het in de eerste plaats van belang de productie weer op gang te brengen en werd er geen aandacht aan de lancering van nieuwe modellen besteed. In 1955 stopte de Gerofabriek met de productie van tinnen voorwerpen, zodat alleen Zilmeta en Zilvium voorwerpen werden geproduceerd. Vanaf 1959 produceerde Gero ook Zilduro producten, waar het percentage nikkel hoger ligt dan bij Zilmeta voorwerpen.

In 1957 ging Georg Nilsson met pensioen. De toenmalige directeur probeerde met de aanstelling van de zoon van Georg Jensen, Ib Georg Jensen een bekende ontwerper uit Denemarken binnen te halen. In 1962 keerde Ib Jensen na het voltooien van enkele ontwerpen terug naar Denemarken. Dick Simonis was als enige vaste ontwerper bij de Gerofabriek in dienst. De technisch goed vormgegeven voorwerpen van Simonis worden gekenmerkt door een sobere onversierde lijn. De invloed vanuit Denemarken waar hij een deel van zijn opleiding had genoten is hierin goed waar te nemen. Een Gero Zilmeta pannenset naar ontwerp van Simonis in 1958 werd in Brussel en Canada bekroond 'omdat hun hoge kwaliteit gepaard gaat met een aangename vorm'.

Pannenset, D. Simonis, 1958

Bron: Oud-Geromuseum

Het kampeerbestek 'Relax' met kleurige stelen uit 1965 werd geproduceerd voor de grote markt. Het voldeed aan de wensen van de consument door lichter gewicht en meer variatie in kleur. Daarbij hoefde het niet gepoetst te worden. In 1966 werden de ontwerpen van Dick Simonis in een expositie 'Eetgerei in metaal' in het Stedelijk Museum in Amsterdam tentoongesteld. De verkoop van deze strakke moderne producten vormde slechts een deel van het assortiment dat in 1962 bestond uit ca. 4000 – 5000 verschillende artikelen die werden verkocht door meer dan 1000 detaillisten. Nilsson was ontwerper van twee Oudhollandsche bestekmodellen nr. 635 en 647. Beiden geïnspireerd op de neogotische en neorenaissance stijl. De vraag van de consument was voor de Gerofabriek een belangrijk punt om bestekontwerp in productie te nemen. Veel vrijheid in ontwerpen hadden Simonis en Nilsson niet. Daarbij hadden de ontwerpers er rekening mee te houden dat de productiekosten laag bleven. Dit uitte zich veelal in strakke vormgeving.

100 jaar

Gero is belangrijk geweest voor de Nederlandse industriële vormgeving. Zij produceerde door alle jaren heen goed vormgegeven bestek en gebruiksvoorwerpen. Nog altijd zijn er tal van verzamelaars van diverse Gero- artikelen. Gero staat nu, nog net als 100 jaar geleden, voor kwaliteit. “Het leven is Verrukkelijk!” Gero draagt deze zin uit in volle overgave. Genieten van het leven, de mensen om je heen, mooie producten en de momenten waarbij dit allemaal samenkomt. Gero brengt sfeer aan tafel en vindt dat genieten van ontbijt, lunch en diner belangrijk is in het leven. Daarbij levert zij nu voor elk wat wils: eigentijds, klassiek of modern bestek en deugdelijke pannen.

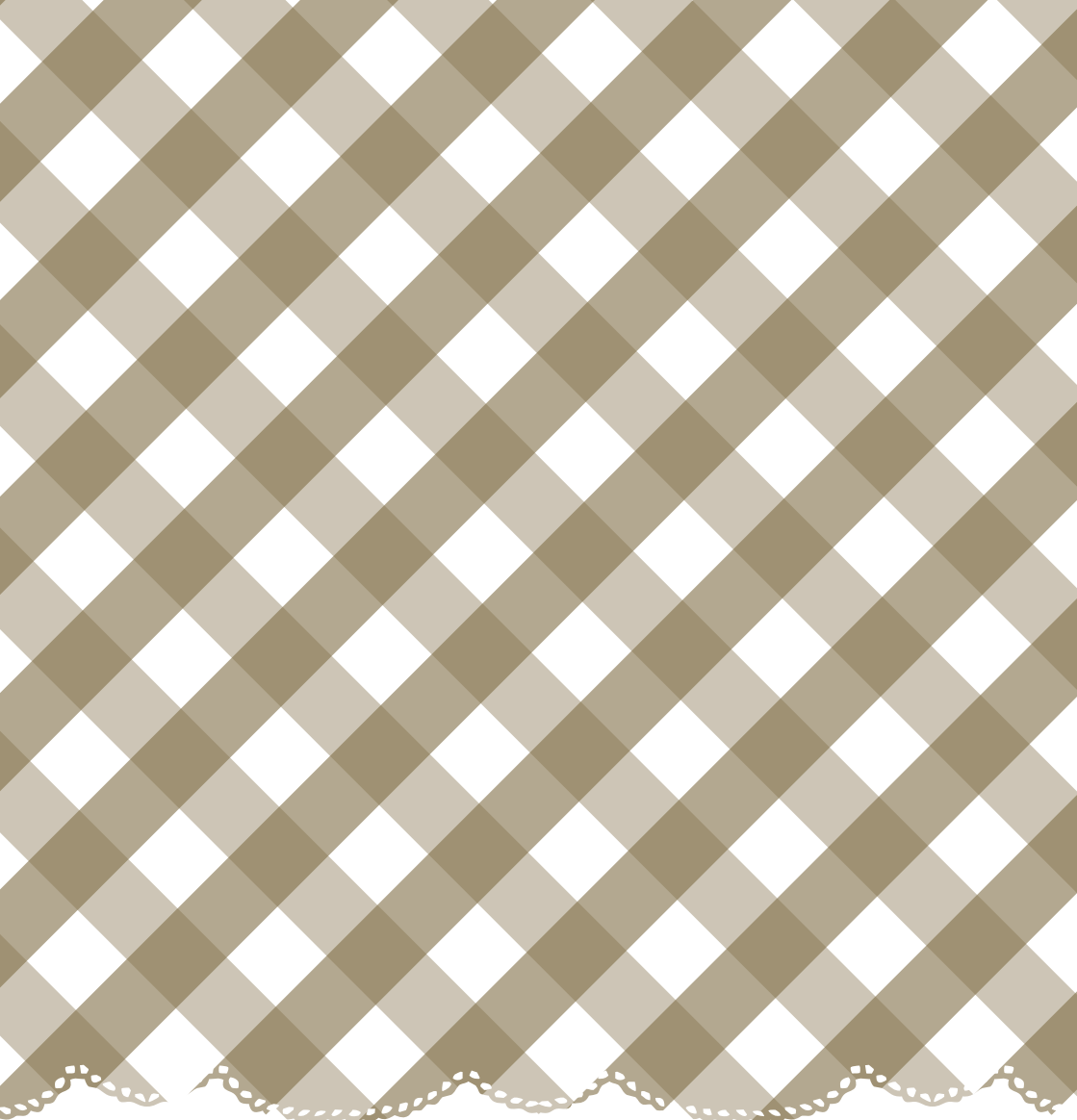
Om het 100-jarig bestaan te vieren heeft Gero speciale jubileum besteksets ontwikkeld. Deze speciale uitgaven zijn voorzien van een extra cadeau. 12 servetten en een tafellaken van Duni maken het diner nu nog feestelijker!

De jubileumsets zijn te herkennen aan het speciaal ontworpen logo:

Meer informatie over de actie is te vinden op de website www.gero.nl .

Auteur Rosalie van Egmond (1974) is kunsthistoricus. In 2002 publiceerde zij het boek ‘Gero. Zilver voor het Volk!’ en organiseerde zij een tentoonstelling ‘Geef Gero’ in het Drents Museum Assen. In de loop van de jaren onderzocht zij nog verschillende aspecten van de Gerofabriek zoals ter gelegenheid van de Copier tentoonstelling in 2011 in Leerdam. Zij was tot 2008 als conservator verbonden aan het Nederlands Zilvermuseum in Schoonhoven. Tegenwoordig werkt zij als freelance kunsthistoricus voor verschillende musea, instellingen en het bedrijfsleven. www.rosalievaneegmond.nl

BK Cookware bv - Part of the Royal Delft Group
Gero - Postbus 170 - 2700 AD Zoetermeer - www.gero.nl